

havde nægtet ham Pengene, men da der ikke var Grund til at antage Andet, end at han havde handlet efter bedste Overbevisning, vilde han være at fritsende. Saaledes stod der i denne Rigsretsdom. Men albrig er nogen Domstol blevet i den Grad tilrækket, som Spiesferet da blev, fordi den fra Spiesferet udgaende Bestandsdel af Rigsretten havde udtalt dette, og hvem var det, som saaledes rakkede ned paa denne høie Domstol? Det var det nationalliberale Parti. Nu spørger jeg det ærede Medlem, om det er hans Mening ved at henvise til denne Rigsretsdom, og ved at bringe den ind i denne Forhandling, at ville udtale, at han nu forsvare og billigere de Ansuelser, der ligge til Grund for denne Dom. Det vilde være mærkeligt. Men jeg vil endvidere spørge, om en saadan Opfattelse hos ham skulde være Vidnesbyrd om, at ogsaa det nationalliberale Parti, som det ærede Medlem staar saa nær, nu havde forandret sin Opfattelse af denne Sag, at det nu ogsaa billige, hvad det dengang i de stærkeste Udtryk fordynt. Vi have set mange Omstiftelser fra den Side, men aldrig Mage til denne, om den virkelig er sket. — Jeg har dernæst en enkelt lille Bemærkning, som jeg vil tillade mig at henvende til det ærede Medlem for Kjøbenhavns 4de Valgkreds (Hall) og som angaar Limfjordsbroen, som det ærede Medlem baade igaar og idag har omtalt, og som han derfor maa antages at lægge en overordentlig stor Vægt paa. Jeg vil da sige, at hvis den Minister, som dengang handlede, ikke alene havde afsluttet den omhandlede Kontrakt, men ogsaa paa egen Haand havde udgivet 112,000 Rd., saa kunde der være Tale om en Sammenligning, og endda vilde der være adskilligt Andet, som der maatte tages Hensyn til. Men som vi alle vide, havde Ministeren ikke udgivet en eneste Skilling af disse Penge. Han havde afsluttet Kontrakten, og den fremlagde han for Rigsdagen til Stadfæstelse, hvilken blev givet. Nu siger det ærede Medlem rimeligvis, at denne Kontrakt havde han dog afsluttet paa egen Haand; men jeg spørger ham da: hvis Rigsdagen istedetfor enstemmig at billig og godkjende den, havde taget den modsatte Beslutning, hvad vilde da være sket? Det vilde være en Risiko ikke for os, men for den Minister, som afsluttede Kontrakten, og for det Selskab, som handlede med ham (Modsigelse). Er man, at Ministeren kan afslutte en Kontrakt med et saadant Selskab, hvorved Bevillingsmyndigheden tvinges til at udrede Millioner? Er man, at Ministeren kan afslutte Kontrakter om Statslaan, uden at præsentere den Lov, i Henshold til hvilken han handler? Er man ikke, at et udenlandsk Handelshus, som kommer til at staa i Forretningsforhold til den danske Regjering, selvølgelig først og fremmest er forpligtet til at gjøre sig bekendt med den Forsatning, der gjælder i det Land, Ministeren hører til, og tror man ikke, at Huset først og fremmest vil kræve Bevis for, at han har

Ret til at binde Statskassen? Alt dette fik ingen Betydning i dette Tilfælde, thi det var en Kontrakt, som efter Rigsdagens Mening var godt afsluttet; den blev approberet og gik i Orden. Men hvis det Modsatte var indtraadt, vilde denne Kontrakt have gjældt til Wandsbeck.

Boffen: Det ærede Medlem for Kjøbenhavns 4de Valgkreds (Fenger) forundrede sig over, at hans Udtalelse havde vakt Forbauselse fra flere Sider her i Salen. Det forekommer mig, at han noget maa have glemt sin politiske Forbid, naar han kan forundre sig over, at hans Udtalelse idag vakte Forbauselse. Jeg vilde snarere finde det rigtigt, at de fremfaldte endnu flere Indsigelser fra dette Things Medlemmer, end alt er sket, thi jeg finder det rigtigt, at man føler sig kaldet til at nedlægge Indsigelser mod Paastande som dem, det ærede Medlem for Kjøbenhavns 4de Valgkreds fremsøgte. Det ærede Medlem argumenterede som saa: Vi havde i 1850 foreslået et Forslag om at give Regeringen carte blanche paa visse uforudsete Udgifter, og havde tilraadet at gaa den Vej, som senere er bleven fulgt, at anvise saadanne uforudsete Udgifters Afholdelse paa en forventet Tillægsbevilling. Dette havde ført til — saadan argumenterede det ærede Medlem, jaafremt jeg forstod ham ret — at der var faldet en Rigsretsdom i et Tilfælde, der angik saadanne ubevilgede Udgifter, og han sagde, at denne Rigsretsdom gik ud paa at fritsende det vedkommende Ministerium. Det ærede Medlem sagde da: Dette har været Praxis i 20 Aar derefter, og som Følge deraf maa det siges at være blevet en Del af vor konstitutionelle Ret. Det er dette Udtryk, som jeg ikke vil lade gaa upaatakt hen. Jeg vil nedlægge den bestemteste Indsigelse imod, at det skulde kunne erkjendes som værende en Del af vor konstitutionelle Ret, en Praxis, hentet fra den daværende Rigsret. Det ærede Medlem sagde: man er gaaet stikende hen derover, og denne Praxis er bleven fortsat. Ja, dersom den stikende Gaaen hen derover indeholdt en Anerkjendelse deraf eller blot af, at der paa denne Rigsretsdom kunde bygges nogen konstitutionel Ret, vilde jeg sige, at det ærede Medlem havde Ret. Men dette er ikke Tilfældet, tværtimod fra den Side, hvortil det ærede Medlem hører, er der gjort den stærkeste Indsigelse herimod. Jeg vil ikke blot minde om den haarde Dom, der blev fældet over selve Rigsretsdommen, som allerede det ærede Medlem for Things Amt 4de Valgkreds (Schjöring) berørte; men jeg vil tillige udtale, at der, politisk talt, ogsaa blev nedlagt en Indsigelse fra Rigsdagens Side, idet ærede Medlemmer ville erindre, at Monrad, støttet paa det Væmeste af hele den Side, som det ærede Medlem tilhører, indbragte et Forslag til Lov om Ministeransvarlighed, et Forslag, hvis Diemed netop var at staa fast, at Rigsretten ikke skulde blive en Overbevillingsmyndighed, — dette Udtryk blev udtrykkelig brugt — og man hævdede